

905 LLEI 4/1986, de 8 de gener, de cessió de béns del patrimoni sindical acumulat. («BOE» 12, de 14-1-1986, i «BOE» 37, de 12-2-1986.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

1. Dos són els problemes fonamentals la solució dels quals aborda aquesta Llei; d'una banda, el greu i complex problema de la titularitat dels béns i drets procedents de l'antiga organització sindical i de les altres entitats sindicals consagrat per la Constitució i, de l'altra, el contingut històric derivat de la confiscació dels béns de les organitzacions sindicals democràtiques, com a conseqüència de la Guerra Civil espanyola, en haver de complir, avui dia, les funcions que la mateixa norma fonamental espanyola els reconeix i garanteix.

I en abordar les dues qüestions, s'han tingut sempre presents els principis de seguretat jurídica i de respecte a aquesta mateixa llibertat sindical.

Amb això, el Govern, en patrocinar aquesta norma mitjançant la seva iniciativa legislativa, compleix el compromís que va adquirir en l'Acord econòmic i social, elaborant l'oportú projecte de llei, després d'haver consultat les organitzacions sindicals i empresarials més representatives.

2. Des de l'Administració, s'han fet assignacions particulars als sindicats i les organitzacions empresarials de béns concrets i determinats, amb la finalitat de permetre'ls complir millor els seus fins propis prop dels treballadors o empresaris respectius. Tanmateix, aquestes cessions tenien lloc fora d'un marc general normatiu que les regulés adequadament i, consegüentment, es feia imprescindible portar a terme una normació específica que configurés de manera clara la possibilitat d'assignar als subjectes de les activitats sindicals l'ús d'aquells béns, sobre la base de les funcions que la els assigna la mateixa Constitució.

3. En primer terme, es persegueix donar un tractament jurídic únic i coherent a l'actual estat de desconexió en què es trobin els originaris patrimonis de naturalesa sindical i, per a això, sota una rúbrica de patrimoni sindical acumulat, consagrada per la pràctica sindical continuada i reflectida, fins i tot, en textos internacionals, s'integren dos grans conjunts patrimonials que, en desaparèixer l'antiga organització sindical, havien perdut la seva relació anterior: el propi d'aquesta organització sindical, d'una banda, i els diversos patrimonis d'altres ens variats que, malgrat dependre jeràrquicament o organitzativament d'aquella, tenien, no obstant això, un patrimoni separat, propi i exclusiu.

D'altra banda, una vegada reunits tots aquests conjunts patrimonials, la qüestió de l'atribució de la titularitat sobre aquests, amb caràcter únic apareix com a corollari obligat en consideració al principi de seguretat jurídica. La solució jurídica als diferents patrimonis sindicals, conjuminats en la categoria del patrimoni sindical acumulat, exigeix atribuir la seva titularitat unitàriament a l'Administració de l'Estat, però no amb el caràcter global de béns de domini públic perquè els elements patrimonials no tenen prou coherència interna, qualitativa i teleològica per a això. El règim jurídic uniforme d'aquests béns ha de ser, per contra, el derivat de la seva inclusió dins el patrimoni de l'Estat.

De la mateixa manera, el mateix principi de seguretat jurídica també exigeix deixar fora de la integració harmònica que s'estableix per ministeri de la llei per a tots els patrimonis d'origen o naturalesa sindical les titularitats jurídiques que amb anterioritat ja s'havien consolidat legalment en poder de terceres persones, tant físiques com jurídiques, públiques o privades.

4. El particular règim jurídic del patrimoni sindical acumulat dins la resta de patrimoni de l'Estat ha d'estar delimitat per la finalitat de la seva possible cessió en ús als sindicats de treballadors i a les organitzacions empresarials. L'admissibilitat genèrica de les cessions gratuïtes de béns als sindicats per part de l'Administració ha estat admesa inequívocament, d'altra banda, pel Tribunal Constitucional, que en la Sentència, de la Sala Segona, 99/1983, de 16 de novembre, fonament 2, va assenyalar que «en si mateixa considerada la cessió de locals a unes centrals sindicals per a l'exercici de les funcions que els són pròpies no es pot considerar atemptatòria a la llibertat sindical». I, com a correlat necessari d'aquesta possibilitat genèrica de cessió, és imprescindible definir el marc complet en què han de tenir cabuda aquestes cessions jurídicoadministratives especials. Així mateix, sembla convenient emmarcar aquesta Llei dins les directrius que estableix la Llei orgànica de llibertat sindical, com per la doctrina jurisprudencial mantinguda pel Tribunal Constitucional, en la Sentència número 98/1985, de 29 de juliol.

El criteri subjectiu desencadenant de les cessions ha de ser el que amb aquest caràcter figura en la corresponent Llei orgànica de llibertat sindical. Els destinataris de les cessions del patrimoni sindical acumulat són, congruentment, els sindicats i preferentment els més representatius, en proporció a la seva representativitat. El criteri, d'altra banda, es complementa amb la posterior referència a les organitzacions empresarials.

En l'àmbit formal, la Llei ha configurat un règim jurídic administratiu particular per a aquestes cessions, i les titlles de jurídicament limitades, gratuïtes i, sobretot, causals, i com a pauta de definició jurídica serveix el criteri teleològic o de la finalitat a què els béns i drets constitutius del patrimoni sindical acumulat van servir al seu moment, criteri destacat pel Comitè de Llibertat Sindical de l'OIT, singularment en el cas número 900. A part d'això, l'articulació formal d'aquestes cessions obliga, d'una banda, que l'Administració formi un inventari fidel i exacte de tot l'actiu i passiu del patrimoni sindical acumulat, camí imprescindible per a qualsevol intent de solució adequada; i, en segon lloc, que es constitueixi en el si de la mateixa organització administrativa un òrgan encarregat de la gestió directa prop de l'autoritat decisòria de tot el règim de lliuraments limitats que es preveu, comptant amb la participació institucional dels sindicats i organitzacions empresarials.

5. D'altra banda, utilitzant el curs formal que li ofereix la regulació del patrimoni sindical acumulat, el legislador ha volgut, tanmateix, regular els béns i drets que en el seu moment van ser confiscats als sindicats, de manera que es restitueixi a aquests en el present el que se'ls va confiscar en altre temps. Per a això, s'exigeix, tanmateix, un doble condicionament, subjectiu i objectiu. Subjectivament, la restitució s'ha de fer als sindicats que acreditin ser els legítims successors dels que van existir al seu moment, donant a l'expressió «successor» el sentit que li confereixen els reiterats informes del mateix Comitè de Llibertat Sindical de l'OIT. Objectivament, la restitució inclouria els propis béns que al seu moment es van confiscar, per això si aquesta restitució ja no és possible, o bé perquè els béns han passat a poder de tercers, o bé perquè han desaparegut o sofert alteracions substancials que n'impedeixin la concordança íntegra amb els béns originaris, l'Estat compensaria el seu valor als sindicats en qüestió.

6. En definitiva, s'ha tractat de solucionar, mitjançant l'instrument normatiu de rang més elevat, la cessió a les organitzacions sindicals i empresarials dels béns integrants del denominat patrimoni sindical acumulat i la devolució o, si s'escau, compensació dels béns del denominat patrimoni sindical històric, compatibilitzant els principis, d'una banda, de llibertat i representativitat sindical i, de l'altra, de seguretat jurídica.

Article primer.

U.—Constitueixen el patrimoni sindical acumulat tots els béns, drets i obligacions de contingut patrimonial, que havent pertangut a l'antiga organització sindical es van transferir íntegrament a l'organisme autònom Administració Institucional de Serveis Socioprofessionals per virtut del Reial decret llei 19/1976, de 8 d'octubre, així com tots els que constituïen els patrimonis privatis dels antics sindicats i altres entitats sindicals que, de conformitat amb la Llei sindical 2/1971, de 17 de febrer, tenien personalitat jurídica pròpia.

Dos.—El patrimoni sindical acumulat s'integra en el patrimoni de l'Estat, i se subroga l'Administració de l'Estat en les titularitats actives i passives, referides a aquests patrimonis en els mateixos termes que corresponien als ens titulars anteriors.

Tres.—El certificat administratiu expedit pel Ministeri de Treball i Seguretat Social és un títol suficient per immatricular en el Registre de la propietat a favor de l'Administració de l'Estat els immobles que no estiguin inscrits a favor de cap persona, d'acord amb el que disposa la Llei hipotecària. Si es tracta de béns inscrits a nom de persones diferents de l'Administració de l'Estat que, d'acord amb la Llei, hagin passat a pertànyer a aquesta, n'hi ha prou amb la sol·licitud dirigida pel Ministeri esmentat al registrador de la propietat per inscriure'ls a nom de l'Administració de l'Estat.

Article segon

De la integració que estableix l'article anterior s'exceptuen únicament els béns i drets la titularitat dominical dels quals amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei hagi estat legítimament adquirida per tercers o hagi estat transferida, d'acord amb les disposicions vigents en cada cas.

Article tercer

Els béns i drets a què es refereix l'article primer d'aquesta Llei són objecte de cessió en ús a favor dels sindicats de treballadors i de les associacions empresarials, amb preferència dels que tinguin la condició de més representatius d'acord amb el que disposen la Llei orgànica 11/1985, de llibertat sindical, i la resta de l'ordenament jurídic. Els béns, drets i obligacions del patrimoni sindical acumulat que no siguin cedits als sindicats i associacions empresarials, ni retinguts per a la finalitat a què es refereix l'article 4.1 d'aquesta Llei, queden integrats en el patrimoni de l'Estat i subjectes en tot a les disposicions de la seva llei reguladora, amb la realització prèvia de l'inventari a què fa referència la disposició addicional primera d'aquesta Llei.

Article quart

La distribució entre els diferents adjudicatariis dels béns integrants del patrimoni sindical acumulat s'ha de fer de conformitat amb el criteri de la finalitat a què es van destinar aquests béns en l'antiga organització sindical i en els altres ens sindicals personificats.

Dos.—L'objecte de les cessions als sindicats de treballadors i organitzacions empresarials és satisfer directament les seves necessitats de funcionament i organització i, en especial, les d'aquells que, per la seva condició de

més representatius, hagin de complir les funcions que els atribueixen la Llei orgànica de llibertat sindical i la resta de l'ordenament jurídic.

Article cinquè

El règim jurídic de les cessions dels béns i drets integrants del patrimoni sindical acumulat s'ha d'ajustar a les regles següents:

U.—Les cessions atribueixen a les entitats beneficiàries i a les que hi estan federades el dret a utilitzar els béns de conformitat amb la seva destinació, d'acord amb les normes generals de l'ordenament jurídic administratiu, i el cessionari no pot transmetre o cedir a tercers, per cap títol, tot o part dels béns cedits, ni alterar, de cap manera, els requisits i termes de la cessió. En qualsevol cas, la propietat continua pertanyent al patrimoni de l'Estat, i així s'ha de fer constar, si s'escau, en el Registre de la propietat, en inscriure-hi els títols atributius de les corresponents cessions.

Dos.—La preferència a què es refereix l'article tres i les cessions efectuades en virtut d'aquesta estan supeditades sempre al manteniment de la condició de més representativa de l'entitat beneficiària corresponent, i, en tot cas, caduquen per incompliment dels requisits a què es va condicionar el seu atorgament.

Tres.—Les cessions tenen caràcter gratuït, i s'han de reintegrar els béns en el mateix estat originari en què van ser cedits. Sense perjudici d'això, el retorn dels béns s'ha de fer amb totes les accessions i amb totes les millores necessàries i útils que hagin experimentat, i tot això queda a favor del patrimoni de l'Estat.

Totes les despeses derivades de l'ús i manteniment dels béns cedits són a càrrec dels respectius cessionaris. Tanmateix, si es tracta de càrregues o gravàmens de naturalesa tributària, cal atenir-se al que preveuen en cada cas les respectives normes tributàries aplicables.

Quatre.—Les cessions s'efectuen d'acord amb criteris de distribució geogràfica per comunitats autònomes, amb les correccions de caràcter provincial o, si s'escau, local, necessàries per assegurar sempre la distribució adequada entre les diferents entitats beneficiàries, en consideració a la seva representativitat global.

Cinc.—Si les cessions comprenen béns immobles, s'han d'efectuar en les condicions tècniques i jurídiques que permetin la utilització adequada dels béns per part dels cessionaris de conformitat amb aquesta Llei.

Article sisè

El règim jurídic de la gestió dels béns i drets integrants del patrimoni sindical acumulat s'ha d'ajustar a les regles següents:

U.—Els actes administratius de gestió, cessió, alteració i revocació relatius als béns i drets del patrimoni sindical acumulat els dicta el ministre de Treball i Seguretat Social, escoltada en tot cas la Comissió Consultiva.

Dos.—La Comissió Consultiva depèn del ministre de Treball i Seguretat Social i l'integren representants de l'Administració de l'Estat i de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives.

Tres.—Correspon a la Comissió Consultiva:

a) Efectuar propostes de cessions dels béns i drets a què es refereix aquesta Llei.

b) Informar de les sol·licituds de cessions de béns i drets que presentin els interessats.

c) Informar de les alteracions i revocacions que hagin d'experimentar els actes administratius de cessió.

d) Conèixer i informar de la gestió que les entitats beneficiàries efectuïn, respecte dels béns cedits, i proposar l'adopció de les mesures que consideri pertinents.

e) Conèixer de les substitucions i permutes del patrimoni que s'hagin d'efectuar.

Article setè

L'òrgan de l'Administració de l'Estat que correspongui segons la Llei de patrimoni de l'Estat, i d'acord amb els requisits d'aquesta, pot substituir alguns dels béns immobles integrats en el patrimoni sindical acumulat per béns d'un valor equivalent de la seva titularitat ordinària, a fi d'aconseguir una millor satisfacció de les finalitats assignades a aquest patrimoni en aquesta Llei, o una distribució més adequada d'aquest entre els sindicats de treballadors i les associacions empresarials i, alhora, aconseguir una millor utilització dels béns adscrits a la prestació de serveis públics.

Així mateix, es poden permutar béns immobles integrats en el patrimoni sindical acumulat per béns d'un valor equivalent pertanyents a altres persones, mitjançant un contracte amb aquestes, amb la mateixa finalitat que l'expressada al paràgraf anterior.

Els nous béns resultants d'aquestes operacions passen a formar part del patrimoni sindical acumulat, s'inscriuen en l'inventari que preveu la disposició addicional primera i s'apliquen a les finalitats establertes per a aquests en aquesta Llei.

La Comissió Consultiva Tripartida s'ha d'escoltar, en tot cas, en les substitucions i permutes que s'hagin d'efectuar, i així mateix pot formular les propostes que en aquest sentit consideri procedents.

Article vuitè

Tot acte contrari al que disposa aquesta Llei per a les cessions patrimonials esmentades és nul de ple dret, tant si es tracta d'actes de l'Administració com dels cessionaris.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Les cessions de l'ús de béns a què es refereix aquesta Llei, que s'hagin efectuat abans de la seva entrada en vigor, han de ser objecte de la corresponent regularització mitjançant una resolució dictada pel ministre de Treball i Seguretat Social, amb l'informe previ de la Comissió Consultiva, prevista a l'article sisè.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.—En el termini de divuit mesos, l'Administració ha de confeccionar un inventari actualitzat de tots els béns, drets i obligacions que componen el patrimoni sindical acumulat, escoltada en tot cas la Comissió Consultiva de l'article sisè.

Segona.—S'autoritza el Govern a desplegar reglamentàriament tot el que s'estableix en aquesta Llei, i, fins i tot, pot determinar que les cessions es refereixin només a béns de naturalesa immobiliària. En tot el que no preveuen aquesta Llei i les seves disposicions reglamentàries de desplegament, s'ha d'aplicar supletòriament la legislació reguladora del patrimoni de l'Estat.

Tercera.—Sense perjudici del que disposa aquesta Llei, el patrimoni de les corporacions de dret públic, creades a l'empara de la disposició addicional segona del Reial decret llei 31/1977, de 2 de juny, que després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei quedin extingides en virtut d'una disposició legal, s'ha d'incorporar al patrimoni sindical

acumulat una vegada practicades les operacions que prevegi la corresponent llei extintiva, i, en tot cas, per a la seva cessió en ús s'ha d'aplicar el criteri de finalitat, establert a l'article 4.1 d'aquesta Llei.

Quarta.—U. Sense perjudici del que disposa aquesta Llei, en queden exclosos els béns i drets que, per virtut de la Llei de responsabilitats polítiques, de 9 de febrer de 1939, es van confiscar a les organitzacions sindicals o als seus ens afiliats o associats de caràcter sindical llavors existents.

Aquests béns i drets s'han de reintegrar en ple domini a les esmentades organitzacions degudament inscrits a nom seu per compte de l'Estat o, si s'escau, als sindicats de treballadors que acreditin ser-ne els legítims successors.

Dos. Tanmateix, si els béns o drets en el seu moment confiscats no es poden reintegrar, per qualsevol causa, de conformitat amb el que disposa l'apartat anterior, l'Estat ha de compensar pecuniàriament el seu valor, i es considera com a tal el normal de mercat que a l'entrada en vigor d'aquesta Llei tindrien els béns i drets esmentats si no haguessin estat confiscats.

Aquest valor es fixa en cada cas per decisió del Consell de Ministres, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social i amb l'informe previ del ministre d'Economia i Hisenda.

Cinquena.—Tots els actes o negocis que s'hagin d'efectuar, en virtut del que disposa aquesta Llei, estan exempts de tributació. Els instruments públics i els assentaments que, si s'escau, es practiquin en el Registre de la propietat o altres registres públics gaudeixen dels mateixos beneficis que els establerts a favor de l'Estat en la legislació vigent respecte als honoraris que s'hagin de satisfer.

Sisena.—Queda suprimit l'organisme autònom Administració Institucional de Serveis Socioprofessionals, i se subroga l'Administració de l'Estat en totes les titularitats jurídiques actives i passives que amb anterioritat corresponien a aquell.

Setena.—Els canvis de titularitat que es produeixen en els contractes d'arrendament, com a conseqüència del que disposa aquesta Llei, no donen per si sols dret a l'arrendador a extingir o renovar el contracte.

DISPOSICIÓ FINAL

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei, que entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ

(Aquesta Llei s'inclou tenint en compte la Correcció d'errors publicada al «BOE» 37, de 12-2-1986.)